

Έκθεση βιβλίου

ΔΙΑΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ

Μενέλαου Παπαδημητρίου, Καθηγητού Παθολογίας, Εκδόσεις University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2003

Όλοι οι παλιοί, νομίζω, θυμούνται ορισμένα μνημειώδη βιβλία, όπως η διαφορική διαγνωστική του Δ. Βασιλείου που κυκλοφόρησε στα τέλη της δεκαετίας του '50, και η οποία δυστυχώς δεν αντικαταστάθηκε από πιά σύγχρονο Ελληνικό σύγγραμμα στα χρόνια που πέρασαν.

Θέλετε γιατί η διαγνωστική σκέψη δεν άλλαξε κατά βάση, θέλετε γιατί το εγχείρημα είναι δυσχερέστατο και απαιτεί επιστημονική αρτιότητα και κουράγιο, θέλετε τέλος γιατί μια μετάφραση είναι πιά γρήγορη και φθηνή, το αποτέλεσμα είναι το ίδιο: παρέμενε ένα μεγάλο κενό στον χώρο της διαφορικής διάγνωσης που επιβάλλεται να λαμβάνει υπαόψιν της τις ιδιαιτερότητες της Ελληνικής πραγματικότητας.

Το κενό αυτό διείδε και αποφάσισε να συμπληρώσει ο Διευθυντής της Βαθ Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Καθηγητής Παθολογίας κ. Μενέλαος Παπαδημητρίου.

Το σύγγραμμα αυτό αποτελεί συνέχεια και απαραίτητο συμπλήρωμα της «Κλινικής Διαγνωστικής» που εξέδωσε πρόσφατα (ίσως φιλοδοξώντας να αντικαταστήσει και τον «Κρικέλη») και του δίτομου έργου της «Εσωτερικής Παθολογίας» που με εκδότη τον ίδιο και με την συμμετοχή των μελών του Παθολογικού τομέα του ΑΠΘ εκδόθηκε το 1998.

Με το έργο αυτό αλλά και τα παλαιότερα έργα του, την δίτομη «Νεφρολογία» και τις «Διαταραχές ύδατος, ηλεκτρολυτών και οξεοβασικής ισορροπίας», καλύπτει όλο σχεδόν το φάσμα της κλινικής Παθολογίας, αποτελώντας υπόδειγμα **Διδασκάλου και Συγγραφέα** που νοιάζεται να μεταλαμπαδεύσει τις γνώσεις του προς τους νεωτέρους ακολουθώντας, προς τούτο, την Ιπποκρα-

τική επιταγή.

Το βιβλίο, αποτελούμενο από 995 σελίδες είναι καλαίσθητο, γραμμένο με εύληπτη γλώσσα και είναι συστηματοποιημένο με τον, ασυνήθιστο είναι αλήθεια, αλφαβητικό τρόπο κατάταξης των κυριωτέρων συμπτωμάτων. Αποτελεί δηλαδή μία κλινική προσέγγιση του τύπου: **από το σύμπτωμα στην διάγνωση**. Προηγούνται, βέβαια, οι γενικοί κανόνες προσέγγισης του κύριου συμπτώματος και της λήψης του ιστορικού.

Ο μελετητής μένει εκστατικός με την πληρότητα του έργου. Ανατρέχοντας π.χ. στο λήμμα «άγχος» βλέπεις ότι στην διαφορική του διάγνωσης εμπλέκονται 79 παθήσεις, μηδέ της ανεπάρκειας της βιταμίνης Β12 εξαιρουμένης, και συνειδητοποιείς ότι το άγχος δεν είναι μόνο εκδήλωση ψυχικής διαταραχής αλλά και οργανικής νόσου όπως π.χ. η δηλητηρίαση από μόλυβδο ή η αναιμία. Μαθαίνεις, επίσης, ότι το χασμουρητό είναι απαραίτητο αντανακλαστικό φαινόμενο και ότι η κατάργησή του συνεπάγεται ατελεκτασία και αρτηριακή υποξαιμία..

Προσπερνώντας τα γνωστά σε όλους συμπτώματα (π.χ. ίκτερος, ουρηθρικό έκκριμμα κλπ.) καταλήγεις στις διαταραχές ύδατος και ηλεκτρολυτών, ένα κεφάλαιο της ιατρικής με το οποίο τόσο πολύ έχει ασχοληθεί ο συγγραφέας και το οποίο έχει επί χρόνια αγωνισθεί να απλουστεύσει και να διαδώσει στις γενιές των μαθητών που πέρασαν από τα χέρια του.

Τελειώνοντας, ίσως θεωρηθεί περιεργό που ένας Χειρουργός παρουσιάζει ένα βιβλίο όπως η Διαφορική Διαγνωστική. Πρόκειται όμως για ένα βιβλίο «ιατρικής» το οποίο, κατά την γνώμη μου δεν πρέπει να λείπει από την βιβλιοθήκη κανενός γιατρού διότι, αγαπητέ Συνάδελφε, ο παρουσιάζων είναι οπαδός του δόγματος ότι: «για να γίνεις καλός Ειδικός Ιατρός θα πρέπει πρώτα να είσαι καλός Γενικός Ιατρός».

Δημήτριος Μ. Γάκης
Χειρουργός

ΜΙΛΩΝΤΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΑΡΡΩΣΤΟ.**Εισαγωγή στην Κλινική Επικοινωνία**

Δρ Αντωνίου Κ. Παπαγιάννη

Ο γιατρός, λέει στην εισαγωγή του ο συγγραφέας, δίνει εξετάσεις όχι μόνο για να πάρει το πτυχίο του αλλά καθημερινά, στην επαφή του με τον άρρωστο.

Είναι δεδομένο, ότι στο 50% των ιατρικών επισκέψεων, άλλο πρόβλημα θεωρεί πρωτεύον ο ιατρός και άλλο ασθενής, τρανή απόδειξη της έλλειψης επικοινωνίας μεταξύ τους. Γιαυτό η Κλινική Επικοινωνία αποτελεί ιδιαίτερο μάθημα στις καλά οργανωμένες ιατρικές σχολές του εξωτερικού ενώ, δυστυχώς, απουσιάζει από τις Ελληνικές.

Επιπρόσθετα το 25% των ιατρικών μηνύσεων οφείλεται στην κακή επικοινωνία και ενημέρωση του ασθενούς.

Ομολογώ, ότι από την μελέτη του βιβλίου, που έπεσε στα χέρια μου τυχαία, διδάχθηκα πολλά πράγματα τα οποία μου διέφευγαν ή τα αμελούσα παρά τα 25 έτη ευδόκιμης ενασχόλησής μου με την κλινική ιατρική.

Ο συγγραφέας, με ύφος γλαφυρό και κατανοητό λόγο εισάγει τον αναγνώστη στα άδυτα της επικοινωνίας του με τον ασθενή, με τρόπο

συστηματικό και τεκμηριωμένο.

Ιδιαίτερης μνοίας αξίζει το δύσκολο θέμα της επικοινωνίας και ενημέρωσης των καρκινοπαθών καθώς και η μεταφορά δυσάρεστων ειδήσεων στον ασθενή.

Δεν παραλείπει, ο συγγραφέας, το ζωτικό κεφάλαιο της επικοινωνίας με τους συναδέλφους, η οποία ξέρουμε όλοι πόσο έχει ξεφτίσει στις μέρες μας, και την δεοντολογία που πρέπει να την διέπει.

Εάν θέλει ο αναγνώστης να βρει απαντήσεις σε ερωτήματα του τύπου: *πώς θα προσεγγίσω τον ασθενή; γιατί ο ασθενής δε μου αποκαλύπτει τα προβλήματά του; βοηθάει το «πατερναλιστικό στοιχείο» (=αυθεντία) του ιατρού την σχέση του με τον ασθενή; πρέπει να αποκαλύψω στον ασθενή ότι έχει καρκίνο και πώς;* τότε θα πρέπει να ανατρέξει στο εύληπτο αυτό βιβλίο που με τις 156 σελίδες του και το σχήμα τσέπης μπορεί να μας συντροφεύσει άνετα στις ελεύθερες ώρες μας προσφέροντάς μας πολύ μεγαλύτερο όφελος από το καλύτερο σύγγραμμα της Παθολογίας ή της Χειρουργικής: την αγάπη και την εκτίμηση του αρρώστου.

Δημήτρης Μ. Γάκης
Χειρουργός

Αγγείο, 1988, 25 × 25 × 25 εκ., Βασίλης Παυλίδης.

Κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις «Ελληνικά Γράμματα», το βιβλίο του συναδέλφου **Χρήστου Χαΐδου** με τον επίκαιρο για την εποχή μας τίτλο **Τα Χρώματα του γκρίζου**.

...Δεν υπάρχουν χρώματα λοιπόν; Όλα είναι παρόμοια ή ίδια; Ασφαλώς και υπάρχουν. Και είναι χιλιάδες... και είναι φωτεινά... Βρίσκονται όμως κλεισμένα στο σκοτεινό λαβύρινθο της μακάριας επίπλαστης ευδαιμονίας μας, ή είναι επιμελώς καλυμμένα από τις αόρατες σκιές της κυρίαρχης αντίληψης. Και όταν κάποια από αυτά ξεφεύγουν και βγαίνουν στο φως αντιμετωπίζονται κατά τέτοιο τρόπο από τους επιδέξιους σκηνοθέτες της ανούσιας επικαιρότητας, ώστε να χάνουν τη λάμψη τους και να εντάσσονται στη σύνθεση του μονότονου γκρίζου της εποχής μας. Αυτό το απέραντο μελαγχολικό γκρίζο πρέπει να το διαλύσουμε, αυτά τα κρυμμένα χρώματα πρέπει να αποκαλύψουμε για να απελευθερωθούν οι αιχμαλωτισμένες λαμπερές ακτίνες τους και να...

Γεννήθηκε στο Πετροβούνι των ορεινών Τζουμέρκων το 1955. Έζησε από μικρή ηλικία στα Τρίκαλα, όπου η οικογένειά του μετακόμισε, όταν ο πατέρας του διορίστηκε εκεί ως δημόσιος υπάλληλος.

Αποφοίτησε αριστεύοντας στα πτυχιακά μαθήματά από την Ιατρική σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Έλαβε την ειδικότητα του χειρουργού παιδιών, την οποία ασκεί σήμερα ως επιμελητής ΕΣΥ στο Ιπποκράτειο Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης. Είναι υποψήφιος διδάκτωρ της Ιατρικής, εκπόνησε μεγάλο αριθμό επιστημονικών εργασιών, πολλές από τις οποίες δημοσιεύθηκαν σε έγκυρα περιοδικά παγκόσμιας κυκλοφορίας και συνέγραψε παιδοχειρουργικά θέματα σε ιατρικά βιβλία.

Παράλληλα ανέπτυξε αξιόλογη κοινωνικοπολιτική δράση, με επανειλημμένη συμμετοχή σε εκλεγμένα θεσμικά όργανα, και με τακτικές δημόσιες παρεμβάσεις για φλέγοντα σύγχρονα ζητήματα μέσα από άρθρα στον ημερήσιο τύπο.

Έχει δύο αδέρφια, τον Κώστα, γιατρό παθολόγο, και τον Μιχάλη, ηλεκτρολόγο μηχανικό. Είναι παντρεμένος με τη Δήμητρα Χαλκιά, η οποία εργάζεται ως δημόσιος υπάλληλος, και έχει δύο παιδιά τον Γιάννη, 22 χρονών, που σπουδάζει μηχανολόγος μηχανικός σε πανεπιστήμιο της Αγγλίας, και την Μέλπω, 20 χρονών, που σπουδάζει λογιστική και χρηματοοικονομικά στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.